

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan lausunto palveluverkkosuunnitelmasta 2022–2031

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 15.8.2022

Kaupungin hallintosäännön (kv/31.1.2022) 3 luvun 7 § mukaan Talouden ja strategian palvelualueen tehtäväksi on määritelty talousarvion valmistelu sekä investointien ja kaupunkitasoisen palveluverkon ohjaus. Kaupunkikonsernin toimitilainvestoinnit perustuvat kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitteluun ja kaupunkitasolla tehtävään investointien priorisointiin.

Kaupungin hankejohtoryhmä on käsitellyt Kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitelmaa 2022–2031 keväällä 2022 ja päättänyt, että palveluverkkosuunnitelmasta pyydetään lautakunnilta lausunnot.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan edustajat ovat olleet mukana valmistelemassa uutta palveluverkkosuunnitelmaa yhdessä talouden ja strategian palvelualueen sekä muiden toimialojen kanssa tiiviissä yhteistyössä.

Valmisteltu palveluverkkosuunnitelma vuosille 2022–2031 on rakennettu kaupungin uuden strategian pohjalle. Tämä näkyy mm. palveluverkon kehittämisen tarkastelussa kaupunkikeskustoittain ja resurssiviisauden tavoitteiden huomioimisena.

Suunnitelmassa on otettu hyvin huomioon kasvatuksen ja koulutuksen palveluiden edellyttäminen tilojen laatu ja soveltuvuus varhaiskasvatukseen, opetukseen ja koulutukseen sekä käsitelty palveluiden saavutettavuutta. Liikaa ei voi korostaa tiivistyvän kaupunkirakenteen asettamaa haastetta sopivien tonttien löytymiseen päiväkodeille ja kouluille. Palveluverkkosuunnitelmasta päätettäessä on tärkeää, että palveluverkon kehittämisen tarpeet otetaan maankäytön ja asuntopolitiikan valmistelussa huomioon. Asunto- ja palvelurakentamisen oikea-aikaisuus ja riittävien palveluiden turvaaminen ovat tärkeitä kuntalaisten viihtymiselle ja hyvälle elämälle Vantaalla. Päiväkodit ja koulut ovat tärkeimpiä kriteereitä valittaessa asuinpaikkaa.

Toimialan näkökulmasta on myös tärkeää, että sosiaali- ja terveydenhoitopalveluiden siirtyessä hyvinvointialueen vastuulle lapsia, nuoria ja perheitä palvelevat palvelut ovat edelleen hyvin saavutettavia ja että opiskeluhuollon palvelut säilyvät koulu- ja oppilaitoskiinteistöissä. Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupungin ja hyvinvointialueen välillä.

Edelleen toimiala pitää tärkeänä, että ruotsinkielisiä kuntalaisia palvelevaa palveluverkkoa suunniteltaessa otetaan huomioon tarve palveluiden keskittämiseen sellaisiin toimipaikkoihin, joissa on kaupungin eri toimialojen palveluja sekä tiloja myös muiden palveluntuottajien toiminnoille. Hyvänä avauksena nähdään myös mahdollisuus yhdistää suomen- ja ruotsinkielinen palvelu yhteisen päiväkotikiinteistön muodossa. Tällöin voidaan tuottaa tukipalvelut myös ruotsinkieliselle palvelulle edullisemmin kuin erillisissä ratkaisuissa.

Kansainvälistyvällä Vantaalla on tärkeää tarjota kasvatuksen ja oppimisen palveluita myös englannin kielellä johdonmukaisena jatkumona varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Tämä edellyttää investointia myös tiloihin.

Toisen asteen koulutuksen osalta suunnitelmassa ovat mukana keskeiset hankkeet (Oppimiskampus, Aviapoliksen lukio sekä Varian hankkeet Hiekkaharjussa ja Vehkalassa), jotka parantavat koulutuksen vetovoimaisuutta ja saavutettavuutta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala valmistelee parhaillaan tiiviissä yhteistyössä toimitilajohtamisen kanssa päiväkotisuunnitteluohjetta, jolla uudistetaan nykyisiä suunnitteluohjeita mm. vastaamaan lainsäädännön vaateita ryhmäkoosta. Peruskoulujen osalta toimialalla on valmistumassa uusi kapasiteettitarkastelu, joka tulee vaikuttamaan opetustilojen mitoittamiseen siten, että tilatarve määritellään ottaen huomioon koulukohtaiset tarpeet.

Toimiala pitää hyvänä, että suunnitelmassa on korostettu eri toimialojen ja palveluiden tarpeiden yhteensovittamista palveluverkkoa suunniteltaessa. Investointisuunnitelman ja talousarvion valmistelussa pitäisi kuitenkin ratkaista, miten yhteishankkeet käsitellään investointiohjelmassa ja talousarviovalmistelussa oikeudenmukaisesti ja niin, että se kannustaa yhteiseen suunnitteluun ja yhteisiin hankkeisiin.

Toimiala esittää huolensa rakentamiskustannusten viimeaikaisen nousun vaikutuksista toimialan välttämättömiin peruskorjaus- ja uudishankkeisiin.

Lisäksi pyydämme korjaamaan tekstin sivulta 25, johon jäänyt virheelliset luvut. Kohdan "Suunnittelussa suositaan yhtenäiskouluja, joiden kokoluokka on 600–900 oppilasta. Osassa yhtenäiskouluhankkeista 900 oppilaan kokoluokka saattaa ylittyä, koska soveltuvien tonttien riittämättömyyttä pyritään ennakoimaan niissä hankkeissa, joissa se on mahdollista. Yli 900 oppilaan yhtenäiskoulu ei ole kuitenkaan ihanteellinen yhtenäiskoulun koko." Tekstin pitäisi olla: "Suunnittelussa suositaan yhtenäiskouluja, joiden kokoluokka on 600–1000 oppilasta. Osassa yhtenäiskouluhankkeista 1000 oppilaan kokoluokka saattaa ylittyä, koska soveltuvia tontteja on joillakin alueilla riittämättömästi."